

Vlaams
Parlement

ingediend op **415** (2014-2015) – Nr. 3
19 oktober 2015 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Werk,
Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door Bart Van Malderen en Miranda Van Eetvelde

over het voorstel van resolutie

van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe,
Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde

betreffende sensibilisering, preventie en handhaving
inzake discriminatie op de arbeidsmarkt
van personen met een migratieachtergrond

en over het voorstel van resolutie

van Imade Annouri en Björn Rzoska

betreffende de invoering van praktijktesten
in het kader van de strijd tegen discriminatie
op de arbeidsmarkt

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid:

Voorzitter: Axel Ronse.

Vaste leden:

Matthias Diependaele, Andries Gryffroy, Jos Lantmeeters, Grete Remen, Axel Ronse, Sabine Vermeulen;
Robrecht Bothuyne, Sonja Claes, Martine Fournier, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Emmily Talpe;
Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen;
Imade Annouri.

Plaatsvervangers:

Jan Hofkens, Lieve Maes, Lorin Parys, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Peter Wouters;
An Christiaens, Jenne De Potter, Kathleen Helsen, Koen Van den Heuvel;
Lionel Bajart, Martine Taelman;
Rob Beenders, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

415 (2014-2015) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Amendementen

428 (2014-2015) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

421 (2014-2015) – Nr. 1: Verslag van de hoorzittingen en gedachtewisseling

INHOUD

1. Toelichtingen	4
1.1. Voorstel van resolutie van Imade Annouri en Björn Rzoska betreffende de invoering van praktijktesten in het kader van de strijd tegen discriminatie op de arbeidsmarkt	4
1.2. Voorstel van resolutie van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond	6
2. Bespreking	7
3. Stemmingen	11
Gebruikte afkortingen	13
Tekst aangenomen door de commissie.....	14

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid besprak op 8 oktober 2015 het voorstel van resolutie van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 415/1) en het voorstel van resolutie van Imade Annouri en Björn Rzoska betreffende de invoering van praktijktesten in het kader van de strijd tegen discriminatie op de arbeidsmarkt (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 428/1).

Deze voorstellen van resolutie vloeien voort uit een reeks hoorzittingen en een gedachtewisseling die de commissie in april, mei en juni 2015 organiseerde over discriminatie op de arbeidsmarkt. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 421/1.

1. Toelichtingen

1.1. Voorstel van resolutie van Imade Annouri en Björn Rzoska betreffende de invoering van praktijktesten in het kader van de strijd tegen discriminatie op de arbeidsmarkt

Imade Annouri licht het voorstel van de Groenfractie toe. Hij acht het algemeen bekend dat België en Vlaanderen slecht scoren op het vlak van de werkzaamheidsgraad van personen met een niet EU-nationaliteit. De gemiddelde werkgelegenheidsgraad bij autochtone Belgen bedraagt 74 percent, terwijl die voor personen van buiten de EU meer dan 30 percent lager ligt. In de cijfers die de Nationale Bank in september 2015 publiceerde, valt op dat België het evenmin goed doet in de tewerkstellingsgraad van de tweede generatie allochtonen, de zogenaamde 'natives'. Landen als Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk weten de kloof met de eerste generatie te dichten, terwijl zij in België juist groter wordt. De heer Annouri besluit dat de problematiek zeer actueel blijft.

In de commissie werden al vele oorzaken besproken: gebrekkige opleiding, onvoldoende kennis van de landstalen, niet-evenwaardige diploma's, de levensloop enzovoort. Daarnaast blijkt echter dat ook bij voor het overige volledig gelijklopende omstandigheden (met name competenties en opleiding) bepaalde werknemerscategorieën systematisch ondervertegenwoordigd zijn. Die groepen lopen grotere risico's op werkloosheid en op minderwaardige statuten, lonen en arbeidsregeling, wat wijst op rechtstreekse of onrechtstreekse discriminatie.

Talrijke onderzoeken van universiteiten, middenveldorganisaties en de openbare omroep, of initiatieven zoals het platform #dailyracism, bevestigen keer op keer de veel voorkomende confrontaties van Belgen met een migratieachtergrond met discriminatie.

Er bestaat een brede waaier aan juridische instrumenten om discriminatie bij indienstneming op te sporen en te bestraffen. Federgon lichtte eerder in de commissie de resultaten toe van de praktijktesten die in opdracht van de federatie werden uitgevoerd en toonde daarmee aan dat ook zelfregulering vruchten afwerpt. Dat wordt door Groen toegejuicht. Toch blijft een groot aantal uitzendkantoren discrimineren. In de sector van de dienstencheques is het probleem nog groter. Federgon gaf zelf ook toe dat er een grens is aan zelfregulering. Voorbij die grens is er een kloof die volgens Groen door de overheid moet worden dichtgerekend.

Ondanks de rechtsmiddelen en initiatieven in het kader van zelfregulering, neemt de discriminatie bij aanwervingen niet af. Toch blijft het aantal klachten en gerechtelijke procedures gering. Ontdekken en bewijzen dat er sprake is van ongelijke behandeling in een precontractuele fase, dus voor het aangaan van een arbeids-

betrekking, is op dit moment immers nagenoeg onmogelijk. De kandidaat beseft niet dat hij het slachtoffer is van discriminatie en als discriminatie wordt vastgesteld, heeft de werkgever de informatie in handen die als bewijslast kan dienen. De kandidaat heeft geen toegang tot die informatie.

Op Vlaams niveau wordt een verbod op discriminatie binnen het domein Werk geregeld via het decreet van 8 mei 2002 houdende de evenredige participatie op de arbeidsmarkt. De eerste doelstelling van dit decreet, die ook het meest gedetailleerd werd uitgewerkt, is de strijd tegen discriminatie. Maar die blijft grotendeels dode letter. Volgens de Groenfractie kan de strijd tegen discriminatie niet worden gewonnen zonder een krachtadig handhavingsbeleid. Door onvoldoende opsporings- en vervolgingsbeleid inzake discriminatie zijn de sanctiemogelijkheden van het decreet ongebruikt gebleven. Er werd nog nooit iemand veroordeeld voor de schending van de Vlaamse antidiscriminatiewetgeving. Boetes en veroordelingen zijn voor de heer Annouri geen doel op zich, maar de discrepantie tussen praktijk en onderzoek enerzijds en de juridische gevolgen anderzijds, is op dit ogenblik wel zeer groot.

Een doeltreffend handhavingsbeleid is noodzakelijk om de rechtsbescherming van slachtoffers te garanderen. Het is bovendien nodig omdat de overheid de plicht heeft om haar regelgeving te handhaven. Het huidige beleid gaat te zeer uit van preventieve handhaving via overleg, communicatie, voorlichting en sensibilisering. Groen steunt dat, maar een evenwichtig beleid impliceert dat er ook repressieve handhaving is wanneer discriminatie zich blijft herhalen en er geen onderhandelde oplossing komt.

De wettelijke instrumenten in de strijd tegen discriminatie moeten voor Groen ook praktijktesten omvatten. Hun opzet is eenvoudig en ze werden in de academische wereld succesvol toegepast. Ze gaan uit van een experimentele benadering waarin duo's van werkzoekenden worden gevormd die een gelijkaardig profiel hebben maar die voor één eigenschap verschillen. Als een van de twee werkzoekenden anders wordt behandeld dan de andere, kan daaruit worden afgeleid dat die eigenschap de oorzaak is, bijvoorbeeld zijn of haar migratieachtergrond.

Wat discriminatie op de Vlaamse arbeidsmarkt betreft, zouden de sociaal inspecteurs van de Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement WSE gemachtigd moeten zijn om situatietests en mysterycalls uit te voeren binnen de arbeidsmarktdomeinen waarop ze toezicht uitoefenen. Ze zouden aldus proactief eventuele arbeidsgerelateerde discriminatiepraktijken kunnen opsporen en vaststellen. De heer Annouri onderstreept dat de indieners geen heksenjacht willen ontketenen. De genoemde inspecteurs zijn gebonden aan het beroepsgeheim en volgen een strikte gedragscode. Hun optreden mag geen provocatie inhouden.

De praktijk van mysteryshopping wordt nu al succesvol toegepast om de afnemers van financiële producten en diensten beter te beschermen. De Raad van State heeft geen juridische bezwaren geformuleerd bij de toekenning van deze opsporingsbevoegdheden aan de Economische Inspectie en de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten. Inzake discriminatie moeten ook actoren uit de civiele maatschappij bevoegd worden om dergelijke tests uit te voeren, weliswaar onder strikte voorwaarden.

Vragen aan de Vlaamse Regering

Tot slot vat de heer Annouri samen wat in het voorstel van resolutie aan de Vlaamse Regering wordt gevraagd. De regering moet werk maken van een proactief en repressief handhavingsbeleid in het kader van de strijd tegen discriminatie. Dat moet een prioriteit worden voor de Afdeling Toezicht en Handhaving.

Het uitvoeren van praktijktesten zou uitdrukkelijk als instrument moeten worden opgenomen om de naleving van het bestaande decretale kader te controleren. Dat kan door de inspectie bevoegd te maken om alleen of in samenwerking met private partners praktijktests uit te voeren. Daarbij moet in duidelijke voorwaarden voor de organisatie van praktijktests en een gedragscode voor de sociaal inspecteurs worden voorzien.

Er moet harder worden opgetreden tegen bedrijven die zich meerdere malen schuldig maken aan discriminatie. De Vlaamse overheid kan hen verplichten om subsidies of fiscale voordelen geheel of gedeeltelijk terug te geven.

De Vlaamse Regering wordt gevraagd om de sociale partners aan te moedigen om een bindende cao te sluiten, die de ondernemingen verplicht discriminatoire praktijken te melden, een opleiding discriminatiebestrijding te organiseren en een gedragscode op te stellen die bij niet-naleving in bindende acties voorziet.

Er wordt gevraagd de registratie van discriminatiemelding te verbeteren en meer te informeren over de meldingsmogelijkheden.

De Vlaamse Regering zou volgens de indieners moeten investeren in grootschalige voorlichting en bewustmaking tegen discriminatie en die campagne op werkgevers en gebruikers richten.

De Vlaamse steden en jongeren zijn superdivers en de uitdagingen zijn dat ook, besluit de heer Annouri. Er is een krachtdadige aanpak nodig om ervoor te zorgen dat iedereen een gelijke kans heeft om toe te treden tot de Vlaamse arbeidsmarkt. Alleen op die manier zal die arbeidsmarkt haar potentieel volledig kunnen benutten.

1.2. Voorstel van resolutie van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond

Jan Hofkens licht het voorstel van resolutie van de meerderheidsfracties toe. Het is een antwoord op de studie van het Minderhedenforum van begin 2015, waarin inderdaad onaanvaardbare vaststellingen werden gedaan, met name wat betreft de sector van de dienstenchequebedrijven en de mate waarin die bereid bleken om in te gaan op vragen om discriminatie en uitsluiting. Meest opvallend was nog de hoge bereidheid bij publiek georganiseerde dienstenchequebedrijven, zoals die van de OCMW's.

Na afloop van de parlementaire debatten over dit onderwerp vraagt de meerderheid in haar voorstel van resolutie aan de Vlaamse Regering om een krachtdadig initiatief te nemen in de strijd tegen onaanvaardbare vormen van discriminatie op de arbeidsmarkt ten aanzien van de groep met een migratieachtergrond.

Het voorstel van resolutie zet in de eerste plaats in op zelfregulering. De meerderheidsfracties zijn dan ook verheugd dat uit de nieuwe cijfers van Federgon een positieve tendens blijkt. De initiatieven in de uitzendsector zijn hoopgevend. De indieners vragen dan ook aan de regering om daarop in te zetten in de vorm

van soortgelijke zelfregulerende initiatieven in andere risicosectoren, in de eerste plaats die van de dienstenchequesector.

In punt 5° wordt gevraagd dat de regering de publieke en private actoren samenbrengt met onder meer het Minderhedenforum en de federale minister van Werk om een actieplan voor de bestrijding van discriminatie op te stellen. Dat moet een breed gedragen en efficiënte aanpak mogelijk maken.

Wat opvolging en bestraffing betreft, vragen de indieners dat de toezichthoudende diensten een verhoogde prioriteit verlenen aan de controle van inbreuken op de bestaande, uitvoerige wetgeving inzake discriminatie. In dat verband wordt de regering ook gevraagd om gebruik te maken van haar injunctierecht ten aanzien van het federale vervolgingsbeleid inzake inbreuken op de discriminatiewetgeving.

De heer Hofkens besluit dat het voorstel van de meerderheidsfracties evenwichtig is. De meerderheid maakt daarmee duidelijk dat de strijd tegen discriminatie ook voor haar een prioriteit is, maar dat zij gelooft in positieve stimulering van de actoren naar het model van de uitzendsector. Preventie heeft immers het meest kansen op succes. Als stok achter de deur is er het injunctierecht en het verhoogde toezicht door de inspectiediensten.

2. Bespreking

Amendementen van de meerderheidsfracties

Jan Hofkens licht de amendementen van de meerderheidsfracties toe (*Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 415/2*).

Amendement nr. 1, voorgesteld door Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Grete Remen, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde, strekt ertoe aan het eerste streepje een punt 5° toe te voegen, dat luidt als volgt:

“5° het juridisch advies van Eubelius op vraag van het Vlaams Parlement en door de Vlaamse Regering ingewonnen, en besproken in de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid van het Vlaams Parlement op de hoorzitting van 28 mei 2015;”.

De indieners van het amendement menen dat bij de overwegingen naar dit belangrijke advies over discriminatie in het dienstenchequesysteem en de bespreking ervan in de commissie moet worden verwezen.

Amendement nr. 2 van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Grete Remen, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde strekt ertoe in het tweede streepje in punt 5° het woord “dienstenchequesector” te vervangen door de woorden “publieke en private dienstenchequesector”. Amendement nr. 3 strekt ertoe aan punt 5° de volgende zinsnede toe te voegen”, inzonderheid inzake door de lokale overheden georganiseerde dienstenchequeactiviteiten, gelet op de voorbeeldfunctie van diezelfde overheden;”.

De indieners willen daarmee specifiek onderlijnen dat de discriminatie in de publieke dienstenchequesector de nodige aandacht moet krijgen.

Amendement nr. 4 van dezelfde indieners strekt ertoe in het tweede streepje in punt 7° het woord “uitzendkantoren” te vervangen door het woord “dienstenchequebedrijven”. Het betreft het rechtzetten van een materiële vergissing.

Amendement nr. 7 van dezelfde indieners strekt ertoe aan het tweede streepje een punt 11° toe te voegen, dat luidt als volgt:

“11° om zo snel mogelijk uitvoering te geven aan deze resolutie en daartoe binnen zes maanden te rekenen vanaf de aanneming van dit voorstel van resolutie de nodige initiatieven te nemen.”.

Amendementen van Groen en sp.a

Imade Annouri licht de amendementen toe die hij samen met *Yasmine Kherbache* indiende op het voorstel van resolutie van de meerderheidsfracties (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 415/2).

Het lid stelt tevreden vast dat de amendementen met de nummers 4 en 7 van de meerderheidsfracties dezelfde strekking hebben als de amendementen nummers 5 en 8 van Groen en sp.a.

Amendement nr. 6 is voor *Imade Annouri* en *Yasmine Kherbache* echter cruciaal om vooruitgang te kunnen boeken in het bestrijden van discriminatie en om daarvan snel resultaten te zien. Het strekt ertoe in het tweede streepje aan punt 8° de volgende zinsnede toe te voegen: “waarbij hiervoor de Afdeling Toezicht en Handhaving de techniek van praktijktesten, waaronder mysterycalling, kan aanwenden overeenkomstig het juridisch kader van het door de Vlaamse Regering, op verzoek van het Vlaams Parlement, ingewonnen juridisch advies van Eubelius dat stelt dat hiervoor een decretaal kader met voldoende waarborgen moet worden opgesteld.”.

Op de hoorzitting van 28 mei 2015 lichtte Eubelius volgens de heer Annouri toe dat er wel degelijk door de gewestelijke overheid kan worden opgetreden tegen discriminatie als dit optreden kan worden gekoppeld aan een gewestelijke bevoegdheid. Het bestrijden van discriminatie wordt opgevat als een horizontale bevoegdheid, waarvoor iedere regelgever bevoegd is binnen het eigen bevoegdheidsdomein. De Vlaamse decreetgever is dan ook bevoegd voor de bestrijding en voorkoming van discriminatie in de aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap. Verder stelt het advies van Eubelius dat de Afdeling Toezicht en Handhaving praktijktests kan aanwenden om toezicht te houden op de naleving van de antidiscriminatieregelgeving binnen de domeinen waarvoor ze bevoegd is, op voorwaarde dat hiervoor een strikt en duidelijk decretaal kader is met voldoende waarborgen. Eubelius verwijst in zijn advies hiervoor naar bestaande voorbeelden bij de Economische Inspectie en de FSMA, die recent de bevoegdheid hebben gekregen om in het kader van hun toezichtsfunctie de anonieme controletechniek van mysteryshopping aan te wenden om de naleving van de economische en financiële regelgeving met betrekking tot consumentenbescherming en kredietverstrekking te controleren.

Volgens de heer Annouri volstaat het niet enkel het advies van Eubelius bij de overwegingen te vermelden. Ook het element van het advies dat stelt dat praktijktests mogelijk zijn binnen de Vlaamse bevoegdheden op voorwaarde dat er hiervoor een strikt en duidelijk decretaal kader voorhanden is met voldoende waarborgen, moet in het voorstel van resolutie worden opgenomen.

Yasmine Kherbache vindt het positief dat de geesten naar elkaar toegroeien. Twee amendementen van de meerderheid hebben dezelfde strekking als de amendementen die ze samen met de heer Annouri indiende. Een daarvan betreft een technische correctie en het andere vraagt om een snelle initiatieven, met name binnen de zes maanden te rekenen vanaf de aanneming van het voorstel van resolutie. Amendement nr. 8 van sp.a en Groen concretiseert dit verder door te stellen dat de nodige ‘decreetgevende’ initiatieven moeten worden genomen.

In het voorstel van resolutie van de meerderheidsfracties zal nu bij de overwegingen naar het advies van Eubelius worden verwezen. Amendement nr. 6 van sp.a en Groen gaat daarin verder. De indieners stellen voor de daad bij het woord te voegen. Er moeten lessen worden getrokken uit het jaarrapport van de Afdeling Toezicht en Handhaving, dat detectie als grootste probleem signaleert, en uit de toelichting van Federgon, waaruit blijkt dat mysterycallings een efficiënt instrument zijn. Vaststellingen van feiten zijn nodig om in te grijpen bij bewuste of onbewuste discriminatie. Praktijktests houden bedrijven een spiegel voor en zetten hen aan om actie te ondernemen. Dit vraagt niet alleen continue interne kwaliteitscontrole maar ook handhaving door de overheid. Een organisatie als Federgon kan immers niet in de plaats treden van de overheid, zoals werd bevestigd door de vertegenwoordiger ervan.

Als de meerderheid consequent wil blijven met haar vraag aan de regering om prioritaire aandacht van de inspectie voor alle vormen van wettelijk verboden discriminatie (punt 8°), moet ze de overheid haar deel laten doen wat de handhaving betreft, naast de op zich uitstekende privé-initiatieven. Dat veronderstelt in eerste instantie een degelijke vaststelling. Vandaar het amendement nr. 6 van sp.a en Groen, dat gericht is op effectieve handhaving. De gevolgen die aan de vaststellingen worden gegeven, kunnen worden gefaseerd, want ook mevrouw Kherbache wil geen heksenjacht. Na de confrontatie met de feiten kan men bijvoorbeeld een verbetertraject opzetten, dat vervolgens opvolgen en pas bij het uitblijven van een verbetering forser optreden. Er is een heel arsenaal aan instrumenten beschikbaar. Blijft echter dat deze stapsgewijze aanpak niet kan starten zonder objectieve vaststellingen door de overheid zelf.

Bespreking van de voorstellen van resolutie en de amendementen

Ortwin Depoortere deelt mee dat de Vlaams Belangfractie niet achter de voorstellen van resolutie staat, en nog minder achter de amendementen van Groen en sp.a. Zijn fractie heeft de indruk dat een sfeer wordt gecreëerd waarin ervan wordt uitgegaan dat werkgevers een racistisch of discriminatoir aanwervingsbeleid voeren. Een dergelijke, verregaande stigmatisering is volkomen onjuist. De Vlaamse werkgevers kijken namelijk in de eerste plaats naar de competenties van de kandidaten. Men moet durven vragen of die laatsten hun vaardigheden wel voldoende ontwikkelen om voor jobs in aanmerking te komen, bijvoorbeeld wat betreft de kennis van het Nederlands of bijkomende scholing. Voor Vlaams Belang moet de keuze van de werkgevers vrij blijven bij het aanwerven van kandidaten. De voorstellen van resolutie van de meerderheid en van Groen gaan daarin meer dan een brug te ver. De werkgevers verdienen alle vertrouwen.

Jan Hofkens reageert op het amendement nr. 6 van Groen en sp.a. Het advies van Eubelius bevat verschillende elementen, zoals wel vaker het geval is met juridische adviezen. Het lid verwijst echter naar punt 60 van het advies: "Of een praktijktest nu wordt aangewend ter ondersteuning van een klacht van een slachtoffer, of als proactief/preventief instrument, opgemerkt moet worden dat een praktijktest nooit een vaststaand bewijs kan opleveren van discriminatie."

Yasmine Kherbache repliceert dat praktijktests geen sancties zijn maar loutere vaststellingen. Op dat vlak was de toelichting van Federgon leerrijk. Daaruit bleek dat veel werkgevers correct handelen in hun vragen aan uitzendkantoren, maar ook dat andere werkgevers/klanten minder correct zijn en dat de uitzendkantoren daar uiteenlopend op reageren. Dergelijke weergave van de praktijk is net het doel van de praktijktests en is nodig om er een beleid op te enten. Zonder correcte vaststellingen vaart de overheid blind. Mevrouw Kherbache deelt echter de mening dat praktijktests op zich geen sanctie-instrument zijn. Ze dienen om vaststellingen te doen. In tweede instantie moet dan worden nagegaan welke gevolgen eraan worden gegeven.

Imade Annouri erkent dat in het advies van Eubelius voldoende materiaal zit voor een juridisch steekspel. Hijzelf citeert professor Stefan Sottiaux van de KU Leuven die praktijktests door de overheid het ultieme sluitstuk van antidiscriminatiebeleid noemt. De keuze van Groen is duidelijk. Het lid juicht de meerderheidsamendementen toe, maar ze gaan niet ver genoeg.

Bart Somers vindt het thema een belangrijke maat voor de kwaliteit van de samenleving en hij is dan ook verheugd dat alle partijen, op één na, het probleem ernstig nemen en zich bereid verklaren te zoeken naar instrumenten om vooruit te gaan. Dat was ooit anders. De maatschappelijke steun voor een mentaliteitsverandering en cultuuromslag op dit vlak in Vlaanderen is groter geworden.

Het lid is ook tevreden dat de amendementen van meerderheid en oppositie elkaar aanvullen en versterken. Polarisering is immers niet de weg naar de genoemde cultuuromslag. Vooruitgang in de strijd tegen discriminatie vereist een gemeenschappelijke grond.

De heer Somers en zijn fractie hadden een stap verder willen gaan maar kunnen leven met de voorliggende tekst van de meerderheid. Het instrumentarium daarin gaat verder dan dat van enige vorige regering. Het is een evenwichtig akkoord, dat de sectoren de mogelijkheid biedt stappen vooruit te zetten door zelfregulering. De meerderheid verbindt zich bovendien tot een kritische evaluatie na twee jaar. Als blijkt dat de instrumenten tot vooruitgang hebben geleid, zal het lid dat toejuichen. De cijfers van Federgon maken die hoop ook gewettigd. Daar komt bij dat de minister van Werk en de minister-president zich bij herhaling uitdrukkelijk hebben verbonden tot medewerking aan de mentaliteitsomslag.

Tot slot suggereert de heer Somers om de regering niet te vragen om decretale initiatieven te nemen, zoals de oppositie doet in amendement nr. 8. Dat moet het parlement als decreetgever zelf doen, als het zichzelf respecteert.

Yasmine Kherbache treedt bij dat er misschien voor het eerst een omslag is in de houding van bepaalde partijen, maar er zijn wel degelijk al eerder decretale initiatieven genomen en instrumenten uitgewerkt. Zo werd het initiatief van Federgon om mysterycalls te laten uitvoeren, twee regeerperiodes geleden al afgesproken. Het is dus geen nieuw initiatief. Wat Federgon doet is interne kwaliteitscontrole van een sector. Het is begrijpelijk dat de federatie het niet als haar taak ziet om de namen van de bedrijven die slecht scoren door te geven aan de inspectie.

Het is positief dat het voorstel van resolutie van de meerderheid vooruitgang wil boeken met de instrumenten die vandaag al bestaan, en die zelfs wil versterken, maar de grote lacune in de discriminatiebestrijding blijft bestaan. Vandaar haar eerdere voorstel van decreet houdende de organisatie van praktijktests door de overheid, in samenwerking met onderzoeksinstituten en sectoren, maar waarbij de overheid zelf de handhaving in handen heeft (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 303/1-3). Nu is de meerderheid tevreden met wat de privésector doet – net als het lid – maar dat ontslaat haar niet van de verantwoordelijkheid om de naleving van de normen efficiënt te controleren.

Bart Somers repliceert dat in het voorstel van resolutie wel degelijk gevraagd wordt om van discriminatie een prioriteit te maken in het vervolgingsbeleid. Er wordt ook gevraagd om in de sectorconvenants een systeem van zelfregulering op te nemen, terwijl het instrument nu nog maar in één sector wordt toegepast. Verder wordt een jaarlijkse rapportage en een evaluatie na twee jaar gevraagd. Dat is een geïntegreerde aanpak die in vorige regeerperiodes nooit werd gerealiseerd. Het lid herhaalt dat hijzelf verder had willen gaan, maar elke stap vooruit is er een, op voorwaarde dat hij substantieel is. Dat is hier het geval. Het rapport van Federgon toont aan dat zelfregulering wel degelijk resultaten oplevert in de strijd

tegen discriminatie. De heer Somers wil wat voorligt dan ook een kans geven. Binnen twee jaar zal het debat opnieuw ten gronde worden gevoerd indien resultaten uitblijven.

Robrecht Bothuyne treedt bij dat het thema van de bestrijding van discriminatie voor alle fracties fundamenteel is. De verantwoordelijkheid van de overheid is groot en daarom wordt van de regering binnen de zes maanden actie gevraagd, een jaarlijkse rapportering en een evaluatie na twee jaar. Het debat blijft op die manier hoog op de agenda van de commissie staan. Ook de voorbeeldfunctie van de publieke sector is opgenomen in het voorstel van resolutie. Het was immers beschamend vast te stellen dat de dienstenchequebedrijven van de publieke sector het slechtst scoorden in het onderzoek van het Minderhedenforum. Wat voorligt, is wel degelijk concreet, onder meer inzake het vervolgingsbeleid.

Voor het ruimere beleid inzake evenredige arbeidsdeelname spelen nog andere elementen een rol, zoals het taalverwervingsbeleid. Het lid herinnert aan het regeerakkoord dat spreekt van een integratiepact, waaraan zou worden gewerkt met lokale besturen en andere actoren uit alle delen van de samenleving. Zijn fractie hoopt dat de uitvoering van het voorstel van resolutie van de meerderheid het verdwijnen van discriminatie dichterbij brengt.

Imade Annouri wordt minder geboeid door de vraag wie vroeger al dan niet al bepaalde initiatieven heeft genomen. Wat hem wel bezighoudt, is wat vandaag gebeurt en de vaststelling dat jongeren in steden opgroeien in een omgeving die blijft discrimineren en in een samenleving die dat stilaan als normaal begint te beschouwen. Gelukkig gaat het discours van de meeste politieke partijen daar tegenin. Het lid waardeert de bereidheid om wat voorligt te evalueren en, indien de gewenste resultaten uitblijven, daarover een stevig debat te voeren binnen twee jaar, alsook de opdracht aan de Vlaamse Regering om binnen de zes maanden initiatieven te nemen. De heer Annouri zal het voorstel van de meerderheidsfracties echter niet goedkeuren omdat het naar zijn mening niet ver genoeg gaat.

Yasmine Kherbache gelooft in de goede bedoelingen van de meerderheid, maar de voorliggende teksten gaan al vele jaren mee. Het is inderdaad zo dat de privésector en de sociale partners hun verantwoordelijkheid moeten nemen, maar dat geldt ook voor de overheid. Het lid roept op nu de daad bij het woord te voegen. Het is positief dat de heer Somers de resultaten zal opvolgen, maar uit de rapporten van de inspectie blijkt nu al dat ze niet over de nodige detectie-instrumenten beschikt. Mevrouw Kherbache hoopt dan ook dat het debat over de vaststelling van feiten hiermee niet gesloten is.

3. Stemmingen

Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 428/1

Het voorstel van resolutie van Imade Annouri en Björn Rzoska betreffende de invoering van praktijktesten in het kader van de strijd tegen discriminatie op de arbeidsmarkt wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 415/1

De amendementen met de nummers 1 tot en met 4 voorgesteld door Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Grete Remen, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde worden aangenomen met 12 stemmen tegen 2.

Door de goedkeuring van amendement nr. 4 wordt amendement nr. 5 van Imade Annouri en Yasmine Kherbache zonder voorwerp.

Amendementen nr. 6 en nr. 8 van Imade Annouri en Yasmine Kherbache worden verworpen met 12 stemmen tegen 2.

Amendement nr. 7 van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Grete Remen, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 2.

Het voorstel van resolutie van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond (*Parl. St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 415/1), zoals geamendeerd, wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 2.

Axel RONSE,
voorzitter

Bart VAN MALDEREN
Miranda VAN EETVELDE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

cao	collectieve arbeidsovereenkomst
EU	Europese Unie
Federgon	Federatie van Partners voor Werk
FSMA	Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
WSE	Werk en Sociale Economie

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
  - 1° de hoorzittingen, gehouden in de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid van het Vlaams Parlement, waarbij vertegenwoordigers van de sociale partners, het middenveld en deskundigen werden gehoord (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 421/1);
  - 2° het Vlaamse regeerakkoord (*Parl.St.* VI.Parl. 2014, nr. 31/1); het deel over het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van allochtone werkzoekenden en het bestrijden van alle vormen van discriminatie op de arbeidsmarkt;
  - 3° de beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 144/1) over het bestrijden van discriminatie op de arbeidsmarkt via onder meer het Actieplan Bestrijding Arbeidsgerelateerde Discriminatie (ABAD);
  - 4° de door het Vlaams Parlement goedgekeurde motie tot besluit van het op 25 februari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over discriminatie bij dienstenchequebedrijven (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 267/2);
  - 5° het juridisch advies van Eubelius op vraag van het Vlaams Parlement en door de Vlaamse Regering ingewonnen, en besproken in de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid van het Vlaams Parlement op de hoorzitting van 28 mei 2015;
- vraagt de Vlaamse Regering:
  - 1° krachtdadig op te treden tegen discriminatie van personen met een migratieachtergrond op de arbeidsmarkt, en in te zetten op een ruime mentaliteitswijziging bij werkgevers, werknemers en gebruikers; daartoe samen met de sociale partners informatiecampagnes te starten die slachtoffers en getuigen informeren over hun rechten, en hen sensibiliseren om melding te maken bij de bevoegde instanties – dat kan onder meer door een meldpunt voor discriminatie meer bekend te maken bij het brede publiek; en bovendien versterkt in te zetten op preventie van discriminatie, onder meer door een integratiepact en de opencoördinatiemethode;
  - 2° het Actieplan Bestrijding Arbeidsgerelateerde Discriminatie te actualiseren om bij te dragen tot een verbeterde participatie van personen met een migratieachtergrond op de arbeidsmarkt, met engagementen van alle betrokken partners;
  - 3° de sociale partners op te roepen initiatieven te nemen om discriminatie op de arbeidsmarkt te bestrijden, aanvullend op het federaal sociaal overleg in het kader van het Vlaams sociaal overleg en met name de sectorconvenanten. Daarbij moet een systeem van zelfregulering uitgewerkt worden, waarvan gerichte steekproeven als sensibiliserend instrument deel uitmaken, vooral wanneer die aanpak aangewezen is in de sector;
  - 4° jaarlijks aan het Vlaams Parlement te rapporteren over de evolutie van de beleidsmaatregelen en na twee jaar het beleid inzake de bestrijding van de discriminatie op de arbeidsmarkt te evalueren;
  - 5° meer in het bijzonder wat de sector van de dienstenchequebedrijven betreft, in navolging van de motie van het Vlaams Parlement van 25 februari 2015, samen te zitten met de publieke en private dienstenchequesector, het Minderhedenforum en de federale minister van Werk, Economie en Consumenten met de bedoeling een actieplan op te stellen in verband met de bestrijding van discriminatie, met engagementen van alle partners, inzonderheid inzake door de lokale overheden georganiseerde dienstenchequeactiviteiten, gelet op de voorbeeldfunctie van diezelfde overheden;

- 6° inzonderheid inzake discriminatie van personen met een migratieachtergrond, in blijvend overleg te gaan met de andere overheden, zowel federale als lokale, om gerichte acties te coördineren, ook ruimer dan louter gericht op de dienstenchequesector;
- 7° in de erkenningscriteria van dienstenchequebedrijven en in het bestek voor de uitgiftemaatschappijen voor dienstenchequebedrijven aandacht te besteden aan afdwingbare regels inzake de strijd tegen discriminatie;
- 8° erop toe te zien dat de Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie prioritaire aandacht zal geven aan het vermijden van alle vormen van wettelijk verboden discriminatie, voornamelijk in de risicovolle sectoren. Dat moet vertaald worden in versterkte controles;
- 9° bestrijding van ernstige vormen van opzettelijke discriminatie prioritair te stellen binnen het Vlaamse vervolgingsbeleid, en daartoe, gebruikmakend van het positief injunctierecht, inzonderheid inzake alle vormen van wettelijk verboden discriminatie op de arbeidsmarkt, in overleg te treden met het comité van procureurs-generaal om erop aan te dringen dat de strijd tegen discriminatie, ook wat de Vlaamse bevoegdheidssfeer betreft, de nodige prioritaire aandacht van de parketten krijgt;
- 10° als overheid een voorbeeldfunctie op te nemen inzake personeelsbeleid, met voldoende aandacht voor de kansengroepen in onze maatschappij;
- 11° om zo snel mogelijk uitvoering te geven aan deze resolutie en daartoe binnen zes maanden te rekenen vanaf de aanneming van dit voorstel van resolutie de nodige initiatieven te nemen.